

2022 – elektronikus felületünk megújul

2022. évi első számunk beköszöntő gondolatai kivételesen nem a tartalmi összefüggések áttekintésével kezdődik. Lapunk 9. évfolyamának első száma az *Open Journal System (OJS)* újabb elektronikus változatának keretei között jelenik meg. Kétségtelen a legnagyobb kihívás az volt, amikor 2014 decemberében első alkalommal állítottuk össze az akkori OJS verzió segítségével a nyitó lapszámunkat. Bár változatlanul érvényesek az első Beköszöntőnkben írtak, hogy „...az *Opus et Educatio* online digitális periodikánk léte és remélt fejlődése alapvetően a jövőben megjelenő számok, s az azokban megjelenő írások által lesz értékelhető”, azonban az online világban is lényeges a szolgáltatások minősége, megbízhatósága. Az első jelentősebb platformváltásra éppen egy kellemetlen hackertámadás készítetett minket 2017-ben, de a mostani már nem kényszer által diktált változtatás, hanem tudatos stratégia jegyében szeretnénk az *Opust* a nemzetközi szinten is elvárt követelményeknek megfeleltetni. Így e szám előtt elsőként nem a szerzőinknek, hanem a lektorainknak szeretnénk köszönetet mondani, akik az elmúlt hetekben készséges partnereink voltak az új elektronikus felület tesztelésében és a technikai átállás folyamatában. Reméljük a komplexebb elektronikus szolgáltatásokat biztosító új felület szerzőink és olvasóink elvárásának is egyre inkább megfelel. Az OJS motor „lecserélésével” a kulcsin és belbecs is változott, szándékunk szerint szépült, javult. A kódbázis immár a fejlesztők által támogatott 3.x-es ágra épül, így a karbantartó frissítésekkel megőrizhető a rendszer jó állapota. Lehetőség nyílik a külalak hathatósabb testre szabására, aminek első jeleit már láthatja a kedves Olvasó. A szerkesztőségi munkafolyamat új támogatásával a szerzőink könnyebben átlátható és minőségbiztosítás szempontjából jobban követhető formában küldhetik be cikkjavaslataikat a Szerkesztőségnek.

Az *Opus* szerkezete lényegében nem változott, s a tematikai spektrum – összhangban a munka és oktatás sok-sok szálon egymáshoz kapcsolódó világának változásaival – eredeti szándékaink szerint multidiszciplináris karakterrel bír. A tavalyi évhez hasonló módon 2022-ben is két angol és két magyar nyelvű számot tervezünk megjelentetni. Szeretnénk a szerzők számának növekedésére tekintettel bővíteni a cikkek lektorálásába bevonható, tudományosan minősített hazai és külföldi kollégák számát növelni, ezért a következő hetekben lapunkhoz szerzőként visszatérő módon kötődő szakemberek megkeresésével a lektori háttér erősítésére törekszünk.

Az adott szám tartalmi sajátosságairól is szeretnénk szólni e rövid beköszöntőben. Bár nem tematikus ez évi első számunk, azonban *Tanulmányok* rovatban megjelenő öt közlemény stratégiai kérdésekkel foglalkozva koherens blokkot alkot. *Borbély-Pecze Tibor Bors* és *Borbély-Petze Mariann* tanulmánya az Európai Oktatási Térség és Magyarország kapcsolatáról, valamint *Kálmán Anikó* és *Szűcs András* írása „A nyitott és távoktatás, élethosszig tartó tanulás uniós politikáinak összefüggéseiről (1990-2021)” értékes adalék a hazai oktatáspolitikai törekvések múltból jelenünkbe vezető leíró elemzéséhez. Ehhez stratégiai szempontból jóval nagyobb távlatokat is mérlegelhetővé téve kapcsolódik *Kattein-Pornói Rita* tanulmánya „Az empiria alapú tehetségkutatás megjelenése hazánkban a 20. század első harmadában”, mely szakirodalmi bázisát tekintve kulturális régióink neveléstudományi gondolkodásának fejlődését gazdag forrásanyagra építve szemlélteti. A következő két tanulmány: *Feketéné Szakos Éva* „Az élményorientált, innovatív felnőttkori tanulás támogatása”, valamint *Kraiciné Szokoly Mária – Kovács Zsuzsa – Schiller Emese* „Az elmélet és a gyakorlat integrációja a munkaalapú tanulás gyakorlatában egy egyetemi mesterszak szakmai gyakorlatának vizsgálata kapcsán” cikkek a mai neveléstudományi kihívások elméleti és konkrét gyakorlati kérdéseit elemzik.

Az **Eszmélés** rovatunkban *Babos Zsuzsánna* tanulmánya egy hazai viszonylatban kevésbé elterjedt, pedagógiai hatását nem lebecsülendő tevékenységgel, az önkéntességgel, annak felsőoktatási összefüggéseivel foglalkozik. A jelentős szakirodalmi elemzésre alapozott, figyelemre méltó empirikus kutatás eredményei arra utalnak, hogy az ELTE PPK (pilot-kutatásban részt vevő) hallgatóinak az önkéntesség során szerzett kompetenciái híd funkciót tölthetnek be a felsőoktatási tanulmányok és a munkaerő-piaci szektor között. E felismerések kapcsolódnak a *Munka világából* rovatunk rovatszerkesztőjének tanulmányához, melyben *Munkácsy Ferenc* tanulmányában „Atipikus vélemény a részmunkaidős foglalkoztatásról” hazai és nemzetközi adatok, jelenkori elemzésére alapozva vitára is serkent: „*Abból a tényből, hogy a gazdasági fejlettségi szint és a részmunkaidősöknek a foglalkoztatottak közötti aránya között szoros összefüggés mutatható ki, nem következik, hogy a gazdasági fejlettséget meghatározó rendkívül összetett tényező együttesben a részmunkaidős foglalkoztatás gyakoriságának érdemi szerepe lenne.*” E rovat további aktuális tanulmánya *Szűts Zoltán* „*A digitalizáció és különösen a social media a tanulási, tanítási, illetve a munka világában zajló folyamatokra gyakorolt hatása*” című új kutatási eredményeket összegző írása.

E számunk is tartalmaz egy recenziót, *Erdei Gábor* az oktatás-képzés regionális összefüggéseivel foglalkozó kutatóként vállalkozott *Kurucz János: Az Ózdi Vasgyár a szakképzés tükrében 1845-1995* kötetének bemutatására. A könyv a hazai szakképzés fejlődésének izgalmas gazdaságtörténeti elemzésével is szolgál, érzékeltetve azokat a társadalmi, iparfejlesztési hatásokat, melyek eredője hatott az adott város szakképzési rendszerének fejlődésére. Végül az idei első szám egy az előzmények szintjén már projekt-bemutató, kötet-recenzió formájában már előzményekkel rendelkező témával, az interjú műfajában foglalkozik. *Vedovatti Anildo* írása, az MTA Szakmódszertani projektjében aktív innovatív iskola pedagógusaival folytatott beszélgetés, a nyitott tananyagfejlesztés már közel egy évtizedes innovációs folyamatának hatását érzékelteti, szemléltetve egy oktatásfejlesztési projekt sajátos disszeminációját.

Budapest, 2022. március

Benedek András
felelős szerkesztő